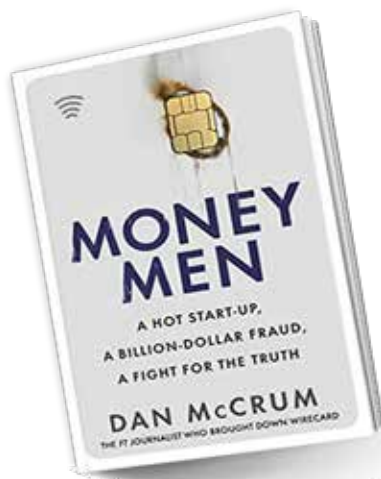

BRONNEN

Het begint met een 'W'

en eindigt op 'irecard'. Dit zou zomaar eens een belangrijke quizvraag kunnen worden in de komende jaren, want deze casus lijkt toch echt een nieuw toppuntje in financiële schandalen te zijn.

Althans van de afgelopen jaren - we hebben er al een aantal gehad in de afgelopen decennia - want wat er bij Wirecard is gebeurd is niet mals. En niet enkel bij het bedrijf zelf, maar bij vele spelers rond de betaaldienstverlener. Hoe die ongelofelijk in de fout zijn gegaan wordt duidelijk in dit Engelstalige boek van Dan McCrum.

McCrum is de journalist van de *Financial Times* die Wirecard al jaren kritisch volgde. Op de cover staat ook de eervolle omschrijving 'the FT journalist who brought down Wirecard'. Nou, dat heeft hij

geweten ook. De rechtszaken en intimidaties die hij aan zijn broek heeft gekregen liegen er niet om. Gelukkig heeft hij zich niet de oren laten wassen, maar is dat alles in een prachtig boek terecht gekomen. Een spannend jongensboek (én een meidenboek, allemaal hetzelfde tegenwoordig) en een sterk staaltje *investigative journalism* in één.

Veel is al bekend uit de publiciteit, maar loopt u even voor de zekerheid nog even mee door onderstaande checklist. Uitgebreid onderzoek naar het bedrijf, check! Proberen interviews te scoren met de verantwoordelijken, check! Intimidatie en dreigen met rechtszaken als de weergave van de journalist het bedrijf niet bevalt, check! Gespierde mannen die aan de voordeur verschijnen, check! Een foutje op de balans van € 1,9 miljard, check! Een financiële markttoezichthouder in Duitsland (Bafin) die de FT onder vuur neemt en het bedrijf in bescherming, check! Een financieel kaartenhuis dat met donderend geraas in elkaar valt, check! Een voormalig bestuurder die vlucht, onderduikt en op de Europol-lijst van gezochte personen staat, check!

Bent u er nog? De wijze waarop McCrum het allemaal heeft opgeschreven is prima. Al lezende door het boek val je van de ene verbazing in de andere. Je kunt er met je verstand niet bij, dus een *pinch* in de bovenarm af en toe is broodnodig. Toch een kleine maar: McCrum heeft af en toe wel erg veel details nodig, die soms meer zijn onderzoekswerk beschrijven dan de gebeurtenissen bij Wirecard. Ook is hij niet zuinig met beschrijvingen hoe zijn jarenlange speurtocht ook zijn dagelijks en privéleven beïnvloedt. Voor sommige lezers is dat misschien een beetje te veel info.

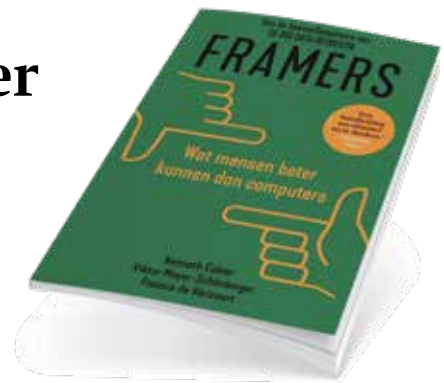
Tot slot, netjes voor het laatst bewaard - ja het is toch de *Accountant* nietwaar, dus we ontkomen er niet aan - de rol van EY die Wirecard

controleerde. Zonder dat we daarover een mening hebben is in elk geval duidelijk dat McCrum de nodige harde noten kraakt over het optreden van de controlerend accountant, die heel wat jaren de fraude niet zag en een rapportage van concurrent KPMG nodig had om die 1,9 miljard op de balans boven water te krijgen - of eigenlijk niet boven water. Dus komt EY er niet zonder kleerscheuren vanaf. In elk geval is het prima gedocumenteerd, leest het als het spreekwoordelijke spannende jongens/meidenboek en komt er hopelijk nog eens een vervolg, als die gevluchte topbestuurder bij de kladden is gegrepen. Ondanks het minpuntje toch een aanrader dus.

Dan McCrum: *Money Men*. Penguin Bantam Press 2022. ISBN 9781787635050.

Computer says no

Bent u nog steeds bang dat robots of computers de wereld gaan overnemen? Nergens voor nodig, aldus auteurs Kenneth Cukier, Viktor Mayer-Schönberger en Francis de Véricourt.

Ja, kunstmatige intelligentie wordt steeds slimmer maar wij mensen kunnen iets dat algoritmes niet kunnen, namelijk *framen*. En we praten hier niet over het 'framen' waarin ze in de politiek zo bedreven zijn. Bepaalde dingen in een bepaald daglicht plaatsen, zodat je er zelf goed uitspringt en er in de peilingwijzer weer een paar zeteltjes bij krijgt. Nee, dit boek behandelt een veel leukere vorm van framen en ook met een optimistische en positieve toon.

Eerst even een *quick and dirty* samenvatting: "Mensen denken met behulp van mentale modellen. Dat zijn voorstellingen van de werkelijkheid die de wereld inzichtelijk maken. Ze stellen ons in staat patronen te herkennen en te voorspellen wat er gaat gebeuren. Mentale modellen scheppen orde. De mentale modellen die we kiezen en toepassen zijn frames: Ze bepalen hoe we de wereld opvatten en hoe we handelen."

In die werkwoorden 'kiezen' en 'toepassen' zit nu precies de clou, volgens de auteurs. Mensen hebben een bepaalde vorm van handigheid om verrassende en nieuwe keuzes te kunnen maken. Dit wordt in de wereld van kunstmatige intelligentie ook wel aangeduid met 'kennis van de wereld', een prachtig en breed fenomeen gebaseerd op ervaring, opvoeding, leren, fouten maken etc. waar geen kunstmatige intelligentie - vooralsnog althans - tegenop kan.

Overigens is framen geen onbeperkte *spielerei*. De auteurs geven ook de nodige aandacht aan het besef van beperkingen en het kunnen herkaderen. Maar afgezien daarvan lijken nieuwe en frisse oplossingen altijd mogelijk te zijn.

Had ik al gezegd dat het een positief boek is? Volgens de auteurs kunnen goede *framers* dan ook meteen oplossingen aandragen voor de problemen van deze tijd; klimaatverandering, pandemieën en wereldwijde ongelijkheid. Dat is misschien wel een beetje erg enthousiast, maar oké, de auteurs zijn in elk geval overtuigd van hun eigen methode. Dus waar de computer nee zegt, kunnen mensen vol overtuiging en enthousiast ja zeggen, op basis van frisse frames.

Viktor Mayer-Schönberger, Francis de Véricourt en Kenneth Cukier: *Framers - wat mensen beter kunnen dan computers*. Maven Publishing 2022. ISBN 9789493213302.

Ex libris NBA

Althans, dat gaan we toch wel denken, als de verrassende mededeling komt dat voormalig algemeen NBA-directeur Anne-Marieke van Arkel zich op het fictie-pad heeft begeven.

Haar boek 'Inhaalslag' gaat niet over de beroepsorganisatie of haar persoonlijke ervaringen als directeur bij de NBA en eerder de NOVAA, maar is een roman over de thema's identiteit en complexe familierelaties. Ook haar ervaringen als advocaat hebben bij Van Arkel gezorgd voor inspiratie, aldus de uitgever.

Aangezien bij fictie en romans en dergelijke de persoonlijke smaak stevig de doorslag kan geven, zijn we heel 'accountantsbraaf' en leveren we een recensie af met oordeelonthouding. Nieuwsgierig geworden?

Anne-Marieke van Arkel: *Inhaalslag*. Uitgeverij Elikser 2022. ISBN 978 94 6365 456 2.

ELLY'S BOEKBLOG

Het begint hier warm te worden

Lachen om klimaatverandering? Dat is vloeken in de kerk! Of toch niet? De Schotse klimaatwetenschapper Matt Winning is (ook) *stand-up comedian* en doet alles om mensen maar te laten luisteren naar zijn boodschap. Zelfs een conference-achtig boek schrijven! 'Het begint hier warm te worden' is goed onderbouwd en grappig; gewoon heel cool!

"Als politici (en anderen) mijn wetenschappelijke artikelen zouden lezen, dan zou ik dit boek niet hebben hoeven schrijven. Maar ze lezen het niet." Dus doet Winning, gepromoveerd op klimaatveranderingsbeleid, óók iets anders: hij gooit humor in de strijd, onder andere met humoristische *Ted Talks* en andere optredens. En nu dus met een boek. De grappen overvleugelen de boodschap niet, het zorgt juist dat je je aandacht erbij houdt en dat het betoog smeug is om te lezen.

Het boek heeft drie delen. Het eerste, 'Moeten we veranderen?', gaat in op de bekende gevolgen van onze uitstoot, met hittegolven, zeespiegelstijging, droogte, honger, schade aan biodiversiteit et cetera. Het tweede deel 'Kunnen we veranderen?' gaat over de oorzaken (fossiel) en de gevolgen als we dat gebruik verminderen voor autorijden, vliegen, verwarmen, eten, spullen kopen. 'Zullen we veranderen?' is het derde deel en behandelt psychologie, het lobbyen van de uitstotende industrieën en de maatregelen die al getroffen zijn. Veel aandacht is er ook voor individuele acties en de effectiviteit daarvan, zoals hoe we anderen kunnen beïnvloeden tot 'groener' gedrag. Iets zichtbaar doen (zonnepanelen installeren) heeft veel meer impact dan iets laten (vliegen). Goed om te weten!

Matt Winning, *Het begint hier warm te worden*, A.W. Bruna Uitgevers, 2022. ISBN 9789400514195.

Elly Stroo Cloeck is project- en interimmanager GRC, audit en accountancy. Ze schrijft recensies en samenvattingen van managementboeken, te vinden op 1001managementboeken.nl.